

08103004 számú Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő
- 1.2 Ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0810 Mezőgazdaság tovább nem bontható

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

83/2003. (VII. 16.) FVM rendelet a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvány bevezetéséről és kiadásának szabályairól

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

Az Erő- és munkagépkezelő szakképesítéssel rendelkező szakemberek az erőgépekhez kapcsolható munkagépek által alkotott gépcsoportok kezelését végzi. Munkája során a gépek napi karbantartását végzi a gyártó által kiadott kezelési utasítás szerint, valamint az időszakos kar-

bantartások során irányítás mellett segít azok elvégzésében. Az erő- és munkagépkapcsolatok létrehozását elvégzi. Az adott munkához a megadott adatok alapján a beállítja és ellenőrzi a gépcsoportot.

A termelési folyamat során a gép, gépcsoport folyamatos figyelése mellett elvégzi a kiadott üzemeltetési feladatokat. A termelési folyamatok során kezeli a precíziós gazdálkodást segítő eszközöket. A munkája során felelősségteljesen hajtja végre a feladatokat, átérezve a rábízott eszközök és természetstechnikai technológiák jelentőségét.

Betartja a gépcsoport összekapcsolására és üzemeltetésére vonatkozó munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat és a Mezőgazdasági Biztonsági Szabályzat előírásait. Közúton történő közlekedés esetén betartja a vonatkozó előírásokat. Folyamatosan vezeti a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nem szükséges

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 250

7.2 Maximális óraszám: 350

8 A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Képesség	Tudás	Attitűd	Autonómia és
----------	-------	---------	--------------

			felelősség
Felismeri és ki tudja választani az üzemeltetéshez szükséges fémes- és üzemanyagokat.	Ismeri a gépek üzemeltetése során alkalmazott üzemanyagokat (tűzelőanyagok, kenőanyagok, munkafolyadékok és egyéb anyagok).	Munkája során kiemelt figyelmet fordít a környezetszennyezés csökkentésére. Motivált az anyagok felhasználása során keletkezett hulladékok kezelésére.	Önálló munkavégzés során felelősséggel van a környezetvédelmi szabályok betartására.
Fémes és nemfémes anyagok felhasználásával egyszerűbb alkatrészek alakítását elvégzi.	Ismeri az anyagok alakításához szükséges szerszámok használatát.	A pontos precíz munkavégzésre kiemelt gondot fordít.	Munkája során átérzi a készített alkatrészek gépek működésére gyakorolt hatását.
A gépek kezelési utasításait értelmezni tudja.	Ismeri a műszaki ábrázolás alapszabályait. Ismeri a gépeken alkalmazott biztonsági jelölések jelentését és a nem megfelelő következményeket.	Az alkalmazott jelölések, ábrázolások értelmezésére nagy gondot fordít.	Kezelési útmutatókban alkalmazott jelölések jelentőségét tudja. Tisztában van a nem megfelelő értelmezésből eredő következményekre.
Megválasztja az erőgépek optimális üzemeltetési tartományait.	Ismeri az erőgépek dízelmotorjainak és teljesítményátviteli rendszerének a jellemzőit.	A megfelelő üzemeltetési tartomány kiválasztására törekszik az üzemeltetés során. Figyelembe veszi az adott munkák körülményeit.	A kezelési útmutatók alapján önállóan kiválasztott üzemeltetési tartományok jelentőségével tudatában van.
Kerekes jároszerkezettű erőgépeket üzemeltet.	Ismeri a kerekes jároszerkezettű erőgépek szerkezeti felépítését, kezelését.	Törekszik az egyes jároszerkezet üzemeltetési jellemzőinek megfelelő kihasználására.	Munkája során betartja a közlekedésre vonatkozó előírásokat.
Láncalpas, gumihevederes jároszerkezettű erőgépeket üzemeltet	Ismeri a láncalpas, gumihevederes jároszerkezettel rendelkező erőgépek szerkezeti felépítését, kezelését.		Önálló munkavégzés során felelősen gondolkodik a láncalpas és gumihevederes jároszerkezettel rendelkező gépek környezetre gyakorolt negatív hatásainak csökkentésére.
Erő- és munkagépkapcsolatokat előkészít és elvégzi a gépkapcsolást.	Ismeri az erő- és munkagépek különböző kapcsolási rendszereit és a kapcsolások módjait.	A gépkapcsolások létrehozásakor nagy gondot fordít a biztonságos kapcsolatok létrehozására.	Tisztában van a nem megfelelő kapcsolás következményeivel és hatásaival a gépcsoport munkájára.
Üzemelteti a külön-	Ismeri az erő és	Nagy gondossággal	Tudatában van a nem

böző hidraulikus rendszerű erőgépeket.	munkagépeken alkalmazott hidraulikus rendszereket	választja meg a különböző rendszerekkel való munkavégzést.	megfelelő kapcsolások hatásával a gépek működésére.
Elvégzi az erőgépek napi karbantartását. Irányítással részt vesz az időszakos karbantartások végrehajtásában.	Ismeri az erőgépek napi karbantartása során szükséges tennivalókat és a szükséges anyagokat.	Munkáját pontosan, precízen végzi.	Az önállóan végzett napi karbantartás és az irányítással végzett időszakos karbantartás során tisztában van munkája fontosságával és a nem megfelelő munkavégzés hatásaival a gép működésére.
Talajművelőgépek előkészítése üzemeltetésre és a talajművelés végrehajtása.	Ismeri a fontosabb talajtípusokat. Tudja a talajműveléshez használt gépek szerkezeti felépítését és beállításait. Ismeri talajművelő gépcsoportok üzemeltetését.	A gépcsoport üzemeltetésre való előkészítése és az üzemeltetés során nagy gondot fordít a megfelelő paraméterek kiválasztására és beállítására. Pontosan követi a termesztéstechnológiában meghatározott műveleteket.	A beállítási adatokat figyelembe véve önállóan végzi el a talajművelés gépeinek előkészítését és üzemeltetését.
Elvégzi a tápanyag-visszapótló gépek előkészítését üzemeltetésre és végrehajtja a tápanyag-visszapótlást.	Ismeri a tápanyag-visszapótláshoz használt anyagokat és azok jellemzőit. Tudja az tápanyag-visszapótláshoz használt gépek szerkezeti felépítését és az üzemeltetésre való felkészítés folyamatát. Ismeri a gépcsoport üzemeltetésének folyamatát. Ismeri a tápanyag-visszapótló gépek tisztítására vonatkozó szabályokat.	Nagy gondossággal végzi a gépcsoport előkészítését. Precíz munkájával követi a termesztéstechnológiai leírásban meghatározott műveleteket.	Önálló munkavégzés során tudatában van a tevékenység környezetre gyakorolt hatásaival, és ennek megfelelően hajtja végre a feladatokat.
Elvégzi a vető-, ültető- és palántázó gépek előkészítését üzemeltetésre és el-	Ismeri a vető-, ültető- és palántázó gépek szerkezeti felépítését és üzemeltetésre való	Munkáját precízen és nagy gondossággal végzi a vetés-, ültetés- és palántázás	Önállóan végzett tevékenysége során átérzi a munkájának hatását a termelési

végzi a vetést, ültetést és palántázást.	előkészítés folyamatát. Tudja a gépcsoport üzemeltetése során a szükséges ellenőrzéseket és a korrekciós beállítások lépéseit.	termesztéstechnológiára gyakorolt hatásainak ismeretében.	folyamatokban, ezért felelősségének teljes tudatában végzi munkáját.
Előkészíti üzemeltetésre és üzemelteti a függesztett és vontatott betakarító gépeket.	Ismeri a függesztett és vontatott betakarító gépek felépítését. Tudja az üzemeltetéshez szükséges beállításokat és ellenőrzéseket.	Nagy odafigyeléssel dolgozik, mert a betakarításhoz használt gépek munkája nagyban hatással van a betakarított termény minőségére.	Önállóan és csoportban végzett munkája során felelősségteljesen tevékenykedik, figyelembe veszi munkájának hatását a betakarítási folyamatokra.
Előkészíti a pótkocsikat üzemeltetésre és végrehajtja a szükséges szállítási feladatokat.	Ismeri a pótkocsik szerkezeti felépítését. Ismeri a pótkocsikon végzett ellenőrzési és üzemeltetéshez szükséges feladatokat. Tudja a közúti közlekedés során szükséges dokumentumokat vezetni.	Munkája során kiemelt figyelmet fordít a szállított anyagok megfelelő rögzítésére és az elszóródásra hajlamos termények takarására.	Felelősségének teljes tudatában végzi munkáját, mert a közlekedésben való részvételkor és egyéb tevékenysége során a környezetében lévőre is teljes felelősséggel tartozik.
Kezeli a munkája során alkalmazott precíziós gazdálkodás során alkalmazott eszközöket	Ismeri az egyes gépeken alkalmazott precíziós eszközöket. Ismeri az infokommunikációs eszközök kezeléséhez szükséges segédletek használatát.	Tevékenysége során fogékony az új technológiák megismerésére és alkalmazására.	Önállóan, szükség esetén segítség igénybevételel végzi a precíziós eszközök kezelését, ellenőrzését.
Elvégzi az munkagépek napi karbantartását. Irányítással részt vesz az időszakos karbantartások végrehajtásában.	Ismeri a munkagépek napi karbantartása során szükséges tennivalókat és a szükséges anyagokat. Ismeri a gépek tárolása során végzett műveleteket.	Munkáját nagy pontosan precízen végzi.	Az önállóan végzett napi karbantartás és az irányítással végzett időszakos karbantartás során tisztában van munkája fontosságával és a nem megfelelő munkavégzés hatásaival a gép működésére.
Betartja a vonatkozó munka-, tűz- és környezetvédelemi előírásokat.	Ismeri az egyes tevékenységhez tartozó előírásokat.	Munkája során szabályok betartására törekszik.	Önállóan és csoportosan végzett munkája során teljes felelősséggel tartozik a környezetében lévő

			személyekre és a gépekre, berendezésekre.
--	--	--	---

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A jelenleg érvényben lévő rendelkezések szerint 37 kW teljesítményhatár feletti kerekes és lánctalpas traktort csak mezőgazdasági gépkezelői jogosítvánnyal rendelkező munkavállaló kezelhet. A mezőgazdasági gépkezelői jogosítvány a 8/2003(VI.16.) FVM rendeletben meghatározott szakmai végzettség alapján igényelhető. Jelenleg hosszú képzési idővel, jellemzően nappali képzés során szerezhető meg a szükséges végzettség.

A mezőgazdasági termelési folyamatok magasfokú gépesítése során egyre nagyobb teljesítményű erőgépeket használnak. A termelésben használt gépek szakszerű kezelése nélkülözhetetlen a termelési folyamatok során. Az agrár munkaerőpiaci felmérések valamint az álláshirdetések is alátámasztják a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek munkaerő hiányát az erő- és munkagépkezelő szakemberek iránt.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerben kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: Mezőgazdasági vontató vezetésére érvényes korlátozás nélküli vezetői engedély (T vagy C+E vagy C1+E kategória).

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Mezőgazdasági erő- és munkagépek

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A feladatsor 15 -20 feladatból áll. Szerepeljen a kérdések között:

- mezőgazdasági erőgépek szerkezeti felépítése és karbantartása, 25%
- mezőgazdaság munkagépek szerkezeti felépítése, 25%
- a gépcsoportok üzemeltetése, 30%
- precíziós gazdálkodást támogató rendszerek alkalmazása. 20%

A kérdések között legyen fényképről, rajzról történő felismerés, párosítás, feleletválasztásos meghatározás, kiválasztás, diagram leolvasás, értékelés.

- 10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc
- 10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 20%
- 10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
- 10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 41%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

- 10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Gyakorlati vizsga szakmai beszélgetéssel.
- 10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: Mezőgazdasági erő-és munkagép karbantartása, összekapcsolása, előzetes beszabályozása, ellenőrzése és üzemeltetése.
- 10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc
- 10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 80%
- 10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
- A mezőgazdasági erő- és munkagép napi karbantartása és előkészítése üzemeltetésre: 25%.
 - A mezőgazdasági erőgép és munkagép összekapcsolása: 10%.
 - A gépcsoport előzetes beszabályozása, ellenőrzése: 25%.
 - A gépcsoport üzemeltetése: 30%.
 - A gyakorlathoz kapcsolódó szakmai beszélgetés: 10%
- 10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 41%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Központi interaktív vizsga:

A rendszergazda jelenléte szükség esetén informatikai segítségnyújtás.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Központi interaktív vizsga:

A vizsgázók számának megfelelő számú számítógép vagy laptop internet kapcsolattal.

Gyakorlati vizsga helyszínén:

Mezőgazdasági erőgépek:

- Mezőgazdasági erőgépek,
- Precíziós gépek üzemeltetésére alkalmas RTK hálózat,
- Precíziós munkagépek üzemeltetésére is alkalmas mezőgazdasági erőgép.

Mezőgazdasági munkagépek:

Eke
Tárcsás borona

Kombinátor talajlazító munkagép

Sorközművelő kultivátor

Szervestrágyaszóró

Mútrágyaszóró

Gabonavetőgép

Szemenkénti vetőgép

Palántázógép

Pótkocsik

Erőgépre szerelhető, vagy kapcsolható betakarítógépek:

- kaszálógép,
- bálázó.

Precíziós eszközökkel szerelt munkagépek

Karbantartás anyagai és eszközei

Szerelőszerszámok, mérőeszközök

Egyéni védőeszközök

Gépműhely, gépszín

Gépcsoportok üzemeltetéséhez szükséges földterület.

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A gyakorlat helyszínén végzett vizsga során: az adott tevékenységhez szükséges gépkönyvek, kezelési karbantartási utasítások, beállítási táblázatok, számológép.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:

11 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek
